

Hrad Kumburk 2008

Statické zajištění „okružní hradby“.

Etapa I.

V letošním roce byla úspěšně zahájena oprava „okružní hradby“. Tuto hradbu nazýváme též parkánovou. Hradba zřejmě vznikla při druhé stavební etapě Kumburku. Vzhledem k velkému rozsahu a náročnosti prací je nutné opravy rozdělit do několika etap. Po zhodnocení stávajícího stavu bylo rozhodnuto započít práce od „Panenské“ věže k západu.

Opravovaný úsek má založenou základovou spáru na čedičové skále, zhruba šest metrů od vrcholu suťového kuželu pod ní. Celá oprava klade velmi vysoké nároky na stavbu lešení a pomocných konstrukcí. Lešení bylo nutné zakládat v různých výškových úrovních a na podkladech s odlišnou soudržností. Ke kotvení lešení byly použity ocelové hmoždinky vrtané do čedičové skály a pevných částí zdiva. Při čištění skalního podloží od náletových dřevin a zeminy, bylo nutné odebrat některé nesoudržné čedičové sloupce, hrozilo jejich samovolné uvolnění a sesunutí na přístupovou komunikaci. Méně narušené skalní podloží bylo přespárováno cementovou maltou tak, aby se zamezilo prosakování srážkové vody do puklin. Tato úprava je provedena tak, aby z běžného pohledu návštěvníka nebyla vidět. Upravená skalní koruna je zasypána zeminou a zatravněna.

Zdivo okružní hradby má charakter čedičového řádkového zdiva z lomového kamene. Při opravách byl brán zřetel na dodržení stávajícího charakteru a vzhledu zdiva. Vzhledem k velké četnosti dochovaného stávajícího líce zdiva hradby nebylo složité určit průběh líce chybějících zřícených částí. Po odstranění náletových dřevin v opravovaném úseku byly opatrně odebrány uvolněné části zdiva, jak lícového tak i jádrového. Pro určení průběhu vnitřního líce hradby byl proveden záchranný archeologický výzkum Muzeem Českého ráje v Turnově vedený Phdr. Janem Prostředníkem Dr. Při výzkumu byla objevena nová skutečnost průběhu hradby okolo „Panenské“ věže. Na toto zjištění by brán zřetel při opravách. Návštěvníkovi je dnes tato situace představena v naznačeném půdorysu. V opravovaném úseku se nejčastěji vyskytovaly poruchy zdiva u paty hradby, v místech absence líce a v úrovni stávající koruny. V některých místech byl též narušen dochovaný líc hradby, narušení líce zřejmě způsobilo oderodování pojiva a následně vypadání výplňových kamínků. Po pečlivém načištění opravovaných částí bylo přistoupeno k vlastní vyzdívce. Doplněné lícové zdivo se podobá stávajícímu okolnímu. Ve spodní části hradby jsou dobře čitelné ustupující odskoky, které vznikly při zakládání původního opevnění. Koruna hradby je doplněna zdívem do nepravidelné výšky a zatravněna, nepřevyšující však velkou měrou úroveň současné pochůzná plochy uvnitř okružní hradby. Pochůzná plocha je tvořena ze suťového kuželu se zatravněným povrchem. Celá oprava má torzální charakter. Hradba je opravena v délce 19,5m, při doplnění přibližně 47m³ zdiva.

Opravovaná část „okružní“ hradby. Stav před zahájením prací 2008.

Část lešení, po odstranění náletů.

Odstraňování náletových dřevin a nepevných částí skalního podloží.

Demontáž uvolněných kamenů skalního podloží základové spáry paty hradby, odebrání uvolněných kamenů zdiva hradby, načištění základové spáry.

Stavební záchranný
archeologický výzkum
provedený Muzeem Českého
ráje v Turnově pod vedením
Phdr. Janem Prostředníkem Dr.

Jedna ze sond
záchranného
archeologického
výzkumu,
určující vnitřní
líc hradby.

Demontáž pomocného lešení části oprav I. etapy statického zajištění okružní hradby.

Montáž pomocného lešení druhé části oprav I. etapy statického zajištění okružní hradby.

Průběh prací.

Pohled na upravenou korunu zdiva opravené části I. etapy statického zajištění okružní hradby. Úprava pochůzně plochy.

Pohled z hora na opravovanou část I. etapy statického zajištění okružní hradby.

Pohled na dokončení I. etapy opravy okružní hradby. Tato konstrukce prozatím ponechána, v případě poskytnutí dotace 2009 na II. etapu oprav bude využita k přesunu hmot. Část opravené koruny hradby v místě

předpokládaného manipulačního prostoru pro přesun hmot II. etapy prozatím nezatravněna. V případě neposkytnutí dotace v roce 2009 bude pomocná konstrukce demontována a koruna hradby zatravněna.

Pohled na dokončenou I. etapu oprav okružní hradby.

**Na akci: Statické zajištění „okružní hradby“. Etapa I.
Spolupracovali:**

PhDr. Jan Prostředník Dr., Muzeum Českého ráje Turnov
Petr Hartman, terénní pracovník Muzeum Českého ráje Turnov
Mgr. Kristýna Peroutková Matějková, Jičín
Mgr. Roman Hedvičák, Městský úřad Semily
Ing. Vlastimil Kraus, Obecní úřad Syřenov
Ing. Jiří Starý, odpovědný projektant
Tomáš Kestner, Národní památkový ústav
Tomáš Šimůnek, vedení stavebních prací

Zpracoval: Tomáš Šimůnek 8.12.2008